

Sygn. akt I Ns 3645/16

POSTANOWIENIE

Gliwice, dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Anna Szner

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z **wniosku H. B.**

z udziałem J. Ż. (1), J. Ż. (2), D. Ż., B. Ż., M. P., R. S., M. S., W. S.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. Ż. (1)

postanawia

1. stwierdzić, że spadek po J. Ż. (1), synu J. i A., zmarłym dnia 26 sierpnia 2012 r. w G., ostatnio stale zamieszkałym w G. na podstawie testamentu w formie aktu notarialnego z dnia 22.09.2009 r. Rep A nr 3939/2009 nabyli:

- syn D. Ż., syn J. i J., w 1/3 części,
- syn J. Ż. (2), syn J. i J., w 1/3 części,
- córka J. S., z domu Ż., córka J. i J., w 1/3 części,

2. kosztami postępowania obciążyć uczestników postępowania w zakresie przez nich poniesionym.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I Ns 3645/16

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 8 listopada 2013 roku H. B. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym J. Ż. (1) przez J. Ż. (1), J. Ż. (2), D. Ż., J. S. (zd. Ż.) oraz dwoje dzieci pozamażeńskich, których dane nie są wnioskodawczyni znane, a także o zasądzenie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto wnioskodawczyni wniosła o zobowiązanie uczestniczki J. Ż. (1) do złożenia informacji dotyczących pozostałych dwóch spadkobierców oraz testamentu spadkodawcy jeżeli został sporządzony.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że w dniu 26 sierpnia 2012 roku w G. zmarł J. Ż. (3). Wnioskodawczyni oraz spadkodawca byli stronami sprawy o zniesienie współwłasności nieruchomości w H. toczącej się przed Sądem Rejonowym w Przeworsku I Wydział Cywilny, sygn. akt I Ns 261/12. Z uwagi na śmierć J. Ż. (1) i konieczność ustalenia następców prawnych postępowanie zostało zawieszona. Wnioskodawczyni wskazała, że próbowała ustalić, czy uczestnicy postępowania należą do kręgu osób powołanych do dziedziczenia z ustawy oraz czy przeprowadzono postępowanie spadkowe. J. Ż. (1) nie odpowiedziała na pismo wnioskodawczyni. Ponadto wnioskodawczyni wskazała, że nie posiada również aktu zgonu spadkodawcy, aktów urodzenia uczestników, oraz informacji o tym czy zmarły pozostawił testament.

Zarządzeniem z dnia 19 lutego Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny zwrócił wniosek wnioskodawczyni, na skutek nieusunięcia braków formalnych w przypisanym terminie.

W dniu 6 marca 2014 roku wnioskodawczyni wniosła zażalenie na zarządzenie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 19 lutego 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2014 roku Sąd Okręgowy W Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy zmienił zaskarżone zarządzenie poprzez jego uchylenie.

W piśmie procesowym z dnia 19 listopada 2014 roku wnioskodawczyni wskazała, że do grona spadkobierców po zmarłym J. Ż. (1) należy B. Ż., zamieszkały przy ulicy (...) w J..

Postanowieniem z dnia 6 marca 2015 roku Sąd Rejonowy Wydział I Cywilny zawiesił postępowanie ze względu na brak doręczenia przez wnioskodawczynię odpisu skróconego aktu urodzenia B. Ż..

Pismem z dnia 19 maja 2015 roku wnioskodawczyni wniosła o podjęcie zawieszono postępowania, z uwagi na uzyskanie aktu urodzenia B. Ż..

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny podjął zawieszono postępowanie oraz wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika B. Ż..

Na rozprawie w dniu 8 września 2015 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania M. P..

W odpowiedzi na wniosek z dnia 23 września 2015 roku uczestniczka postępowania M. P. oświadczyła, że zmarły J. Ż. (3) był jej ojcem, a ponadto nie jest jej wiadome, by po za wymienionymi uczestnikami istniały jeszcze inne osoby, które mogłyby rościć sobie prawa do spadku po zmarłym. Uczestniczka postępowania M. P. oświadczyła również, że nie jest w posiadaniu żadnego testamentu zmarłego i nie jest jej wiadomo aby jakiś testament istniał.

W piśmie z dnia 30 grudnia 2015 roku uczestnik postępowania D. Ż. wskazał, że spadkodawca J. Ż. (3) przed śmiercią sporządził testament w Kancelarii notarialnej w P..

W piśmie procesowym z dnia 15 stycznia 2016 roku uczestniczka postępowania J. Ż. (1) wniosła zastrzeżenia do testamentu sporządzonego w dniu 22 września 2009 roku przed notariuszem A. R. A nr (...) przez J. Ż. (1), albowiem nie została ujęta w testamencie.

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2016 roku Sąd zawiesił postępowanie ze względu na śmierć uczestniczki postępowania J. S. (S.).

W dniu 21 października 2016 roku wnioskodawczyni H. B. wniosła o podjęcie zawieszono postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że spadkobiercami po zmarłej J. S. są R. S., M. S. oraz W. S..

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2016 roku Sąd podjął zawieszono postępowanie oraz wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników R. S. (S.), M. S. (S.) oraz W. S. (S.).

W dniu 5 kwietnia 2017 roku przed Sądem Rejonowym w Gliwicach I Wydziale Cywilnym dokonano otwarcia i ogłoszenia dokumentu z dnia 22 września 2009 roku złożonego jako testament notarialny. Mocą tego testamentu J. Ż. (3) odwołał swoje wszystkie poprzednie testamety i do całego spadku powołał syna D. Ż., syna J. Ż. (2) oraz córkę J. S.. W tym samym dniu dokonano otwarcia i ogłoszenia dokumentu z dnia 21 lipca 2009 roku złożonego jako testament notarialny. Mocą tego testamentu do całego spadku powołani zostali syn D. Ż. oraz syn J. Ż. (2).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. Ż. (3), syn J. i A., urodzony (...) w H., zmarł w dniu 26 sierpnia 2012 roku, w G. gdzie ostatnio stale zamieszkiwał.

/okoliczność bezsporna, a nadto dowód: odpis skrócony aktu zgonu (k. 18), akta pomocnicze sygn. I Ns 2892/12 (k. 4)/

W chwili śmierci spadkodawca pozostawał w związku małżeńskim z J. Ż. (1). Z związku tego J. Ż. (3) posiadał troje dzieci: D. Ż., J. Ż. (2) oraz J. S. (zd. Ż.). Spadkodawca posiadał również dwoje dzieci nieślubnych tj. M. P. (zd. Nalepa) oraz B. Ż..

/okoliczność bezsporna, a nadto dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa (k. 19), odpis skrócony aktu urodzenia J. Ż. (2) (k. 20), odpis skrócony aktu urodzenia D. Ż. (k. 21), odpis skrócony aktu urodzenia J. Ż. (4) (k. 22), akta pomocnicze sygn. I Ns 2892/12 (k. 3, k. 32), zeznania uczestnika J. Ż. (2) (k. 66-67), akt urodzenia B. Ż. (k. 109), zeznania uczestnika B. Ż. (k. 137), akt małżeństwa J. S. (k. 143-143v), akt małżeństwa M. P. (k. 158-158v)/

Spadkodawca J. Ż. (3) w dniu 21 lipca 2009 roku w Kancelarii Notarialnej w P. sporządził testament, w którym oświadczył, że do całości spadku powołuje Syna D. Ż. oraz syna J. Ż. (2) po 1/2 części. Następnie w dniu 22 września 2009 roku w testamencie sporządzonym przed notariuszem A. S. w Kancelarii w G. odwołał swoje wszystkie poprzednie testamenty, a w szczególności testament zawarty w akcie notarialnym sporządzonym w dniu 21 lipca 2009 roku przez notariusza w P. E. G.. W testamencie tym spadkodawca powołał jako jedynych spadkobierców swoje dzieci, D. Ż., J. Ż. (2) oraz J. S. w częściach między nimi równych – odnośnie całego spadku.

/dowód: pisma z Kancelarii Notarialnych z 30.11.2015r. (k. 186), z 27.11.2015r. (k. 187), z 01.12.2015r. (k. 189), z 01.12.2015r. (k. 190), z 01.12.2015r. (k. 191), z 03.12.2015r. (k. 192), z 07.12.2015r. (k. 193), z 07.12.2015r. (k. 194), z 08.12.2015r. (k. 196), z 09.12.2015r. (k. 198), pismo Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział VIII Ksiąg Wieczystych z dn. 16.12.2015r. (k. 200), testament R. A nr (...) (k. 205), testament R. A (...) (k. 218-218v)/

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty, w tym akty stanu cywilnego, , których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu, wobec czego uznał zgromadzone dokumenty za wiarygodne.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zeznaniach uczestników postępowania J. Ż. (2) oraz B. Ż.. Zeznania te były spójne, logiczne oraz korespondowały z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Nie były one również kwestionowane przez żadną ze stron w związku z czym Sąd uznał je w pełni za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 1025 § 1 KC postępowanie w sprawie stwierdzenia nabycia spadku przez spadkobiercę może być wszczęte na wniosek każdej osoby mającej w tym interes.

Niniejsze postępowanie zostało wszczęte na wniosek H. B., z uwagi na toczące się przed Sądem Rejonowym w Przeworsku postępowanie o zniesienie współwłasności położonej w H., w której wnioskodawczyni oraz spadkodawca J. Ż. (3) byli stronami. W związku ze śmiercią J. Ż. (1) postępowanie to zostało zawieszono do czasu zgłoszenia lub wskazania następców prawnych zmarłego.

W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku Sąd bada, kto jest spadkobiercą oraz w oparciu o jaki tytuł powołania następuje dziedziczenie – celem tego postępowania jest więc ustalenie, kto dziedziczy spadek (art. 670 k.p.c.).

Przepis art. 926 § 1 k.c. przesądza o tym, że jeżeli został sporządzony ważny i skuteczny testament, w którym spadkodawca powołał spadkobierców do całości spadku, to spadek jest dziedziczony na podstawie testamentu. Natomiast zgodnie z art. 941 k.c. rozrzucić majątkiem można na wypadek śmierci jedynie przez testament. Z treści testamentu musi jednoznacznie wynikać wola testowania (animus testandi), jej brak powoduje, że oświadczenie woli nie może być uznane za testament. Wola testowania (animus testandi) to kwestia woli i świadomości dokonywania czynności prawnej na wypadek śmierci, a nie użycia w testamencie określonych wyrażań, np.

"testament", "ostatnia wola", itp., aczkolwiek wyrażeniami tymi najczęściej posługują się testatorzy. Testator musi obejmować swoją świadomością fakt regulowania losów majątku na czas po swojej śmierci. O woli testowania może świadczyć zarówno sama treść oświadczenia woli i użyte do jej wyrażenia sformułowania, jak również okoliczności złożenia tego oświadczenia. Oświadczenie to należy przy tym tak tłumaczyć, ażeby zapewnić możliwie najpełniejsze urzeczywistnienie woli spadkodawcy (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1997 roku, sygn. akt II CKN 542/97, OSNC 1998/7-8/118).

Przepisy ustawy Kodeks cywilny przewidują dwie grupy testamentów, tj. testamenty zwykłe i szczególne. Do pierwszej z nich należy testament własnoręczny, notarialny i alograficzny (art. 949 – 951 k.c.). Dalej ustawodawca przewidział warunki testamentów szczególnych, sporządzanych w określonych okolicznościach.

Spadkodawca pozostawił po sobie dwa testamenty w formie notarialnej. Pierwszy testament został sporządzony w dniu 21 lipca 2009 roku przed notariuszem E. G. w Kancelarii Notarialnej w P., w którym spadkodawca powołał do całości spadku D. Ż. oraz J. Ż. (2) po 1/2 części. Następnie w dniu 22 września 2009 roku J. Ż. (3) sporządził drugi testament przed notariuszem A. S. w Kancelarii w G., w którym odwołał swoje wszystkie poprzednie testamenty, a w szczególności testament zawarty w akcie notarialnym sporządzonym w dniu 21 lipca 2009 roku przez notariusza w P. E. G.. W testamencie tym powołał jako jedynych spadkobierców swoje dzieci tj. D. Ż., J. Ż. (2) oraz J. S..

Zgodnie z art. 943 kc spadkodawca może w każdej chwili odwołać zarówno cały testament, jak i poszczególne jego postanowienia, przy czym odwołanie testamentu może nastąpić m.in. poprzez sporządzenie nowego testamentu – art. 946 kc. W tym wypadku spadkodawca, wprost w testamencie z dnia 22 września 2009 roku odwołał swoje poprzednie testamenty, w szczególności testament zawarty w dniu 21 lipca 2009 roku w P..

W ocenie Sądu testament sporządzony w dniu 22 września 2009 roku R. A nr (...) nie budził żadnych wątpliwości, tym bardziej, że testament ten został sporządzony zgodnie z wymogami przewidzianymi przez treści art. 92 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 roku, nr 189, poz. 1158), w brzmieniu obowiązującym w dacie sporządzenia testamentu notarialnego J. Ż. (1).

W związku z powyższym, Sąd orzekł zgodnie z ostatnią wolą spadkodawcy, że spadek na podstawie testamentu w formie aktu notarialnego z dnia 22 września 2009 roku Rep. A nr 3939/2009 nabyli syna D. Ż. w 1/3 części, syn J. Ż. (2) w 1/3 części oraz córka J. S. (zd. Ż.) w 1/3 części.

W punkcie drugim sentencji postanowienia Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. obciążając nimi uczestników postępowania w zakresie przez nich poniesionym.

SSR Grzegorz Korfanty